

**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА**

**Бр. 1403- 50/3
Скопје, 11.01.2008 година**

ДО

**ДО
ДИРЕКТОРОТ НА СРЕДНО ОПШТИНСКО УЧИЛИШТЕ
„СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ „ НЕГОТИНО**

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

1. Предмет на овој Конечен извештај е извршената ревизија на финансиските извештаи на Средно општинско училиште „Св. Кирил и Методиј“ Неготино (СОУ „Св.Кирил и Методиј, Неготино), за Сметката на буџетот од самофинансирачки активности (787) за 2006 година, кои се прикажани на страните од 8 до 10.

2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај е извршена согласно член 2 став 1 и 2 од Законот за државна ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 9 од Законот за државна ревизија.

3. Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај, за финансиските извештаи на Сметката на буџетот од самофинансирачки активности (787) на СОУ „Св. Кирил и Методиј“ - Неготино, за годините кои и претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.

4. Финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај се одговорност на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, застапувано од:

- Гичовски Лазо – директор во 2006 година на СОУ„ Св. Кирил и Методиј, Неготино.

5. Одговорност на ревизорите е да го издадат овој извештај, прикажан на страните од 1 до 7, и да дадат мислење за финансиските извештаи од точка 1, засновано на извршената ревизија.

6. Ревизијата од точка 1 на овој извештај е планирана и извршена во периодот од 03.10.2007 до 08.10.2007 година, од страна на тим на Државниот завод за ревизија.

7. Цел на ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај е да овозможи ревизорот да изрази мислење:

- дали финансиските извештаи вистинито и објективно ја искажуваат финансиската положба и резултатот на финансиските активности во согласност со применетата законска регулатива;
- дали е остварено законско и наменско користење на средствата кои претставуваат државни расходи;

8. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани на годишната сметка составена според важечките прописи во Република Македонија со извршени рекласификации поради добивање на појасна слика.

9. Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховни ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија при вршењето на државната ревизија. Овие стандарди бараат ревизијата да се планира и подготви, со цел да се добие разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од значајни погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува испитувања на докази, проценување на користени сметководствени принципи, како и на важни проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, давање општа оценка за презентацијата на финансиските извештаи и давање оценка за конкретни финансиски трансакции. Веруваме дека извршената ревизија ни обезбедува разумна основа за изразеното мислење.

10. Со ревизијата на финансиските извештаи за 2006 година, ревизорите на Државниот завод за ревизија го утврдија следното:

10. 1. Неправилна примена на акти

10.1.1. Бидејќи сметководствената евиденција (рачна евиденција) не ги обезбедува потребните податоци, правниот субјект бил должен да воведо помошни книги за влезни, излезни фактури, книга на основни средства и ситен инвентар согласно член 8 од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници и член 7 од Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници.

Документацијата која ја прима училиштето не се евидентира во деловодник и нема приемен штембил што е спротивно на Уредбата за архивско работење.

Сметководственото евидентирање на документација е доверено на лице од надворешна фирма. Во услови кога во училиштето не се води службен деловодник, примопредавањето на документацијата која е предмет на сметководствена евиденција не е обезбедно со книга на достава.

Непочитувањето на законските прописи придонесува за појава на ризик од погрешно проценување на билансните позиции и изготвување на нереални финансиски извештаи.

Препорака:

- Да се испита дали постојат можности за автоматска обработка на податоците во спротивно, податоците да се обезбедат со помошни книги согласно одредбите од наведените законски акти.

- Да се воспостави евидентирање во деловодник на службената документација на училиштето.

10.1.2. Во рамки на училиштето, а за потребите за спроведување на практична настава на учениците од прехранбениот смер, формирана е реална компанија чија регистрирана дејност е производство на бели пецива.

Набавките на потребните материјали се вршат во готово со средства од благајната, од локални фирми со сметкопотврди за кои, од страна на професорот задолжен за проектот, се изготвуваат приемници и издатници за набавените и потрошените материјали. Изготвени се нормативи за производство на поединечните видови пецива и утврдени се износи за кало и малопродажни цени.

Овие приемници и издатници не се предмет на сметководствена евиденција. Не се води евиденција на набавените и потрошените материјали, не се формира залиха на готови производи, не се следи количеството произведено со количеството продадено, од која што продажба училиштето остварува приходи. Приходите што се остваруваат

не се реализираат преку трезорскиот платен систем, туку преку благајната, од каде се вршат сите набавки на потребните сировини и материјали.

Необезбедување на податоци за извршените набавки на материјали, нивното трошење и остварената продажба создава услови за добивање погрешни информации за работењето на реалната компанија, погрешно проценување на билансите позиции, а со тоа и можност за изготвување на погрешни финансиски извештаи.

Препорака:

- Приходите што се оставаруваат и набавките на материјали да се вршат преку сметката на училиштето;
- Во сметководствената евиденција на училиштето да се воспостави потребната евиденција на залихи на материјали и залихи на готови производи.

10. 2. Неправилна примена на сметководствени политики и начела

10.2.1. Промените кои се евидентираат во сметководствената евиденција на СОУ „Св. Кирил и Методиј“ се врши по принципот на пресметковно евидентирање што е спротивно на одредбите од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници.

Ваквиот начин на евидентирање на промените има за ефект:

- неспоредливост на планираните расходи во финансискиот план со евидентираниот расходи во сметководствената евиденција;
- погрешно проценување на билансните позиции, и
- изготвување на погрешни финансиски извештаи.

Препорака:

Евиденцијата на промените во сметководството да се врши по принципот на парично искажување на промените.

10.2.2. За евидентирање на набавката и давањето во употреба на материјалите и ситен инвентар нема утврдено сметководствена политика која треба да се применува во целиот пресметковен период, што не е во согласност со Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници. Непримената на одредбите од претходно споменатиот закон и немањето на пишани процедури придонесува да не се изготвуваат реверси - задолженија за ситниот инвентар кон лицата кои го користат истиот.

Препорака:

Набавката на материјали и ситен инвентар треба да се регулира со општ акт со кој:

- ќе се утврди потребата за набавка, и
- ќе се регулира приемот со потврда за прием, која ќе биде потпишана и заверена од страна на одговорно лице.

Трошењето на материјалите да биде со издатници/требување.

10. 3. Неправилности во искажувањето на приходите/расходите

10.3.1. Позицијата Приходи во Билансот на приходи и расходи за 2006 година е погрешно утврдена во помал износ од 540 илјади денари како резултат на пресметковно утврдување, а поради следново:

- приходите се искажани повеќе за 48 илјади денари за износот на фактурираните, а ненаплатени приходи по основ продажба на пекарски производи и закуп на простор.
- поради неусогласување на приходните аналитички сметки и соодветната синтетичка сметка, ставката Неданочни приходи е искажана во повисок износ од 25 илјади денари.
- извршено е неосновано намалување на приходите во износ од 613 илјади денари заради усогласување на приходите со расходите како не

би се искажал Вишок на приходи над расходи на крајот на годината. Поради пресметковниот принцип на евидентирање на приходите и расходите, секоја година е вршено намалување на приходите и нивно акумулирање на ставката Пасивни временски разграничувања. На почетокот на годината не се врши пренос на соодветната приходна ставка.

Искажување на промените спротивно на паричниот принцип има за ефект погрешно проценување на билансните позиции и изготвување на погрешни финансиски извештаи.

Препорака:

Приходите да се искажуваат согласно сметководствениот принцип на парично искажување на промените во сметководството.

10. 4. Неправилности во искажувањето на позициите во Билансот на состојба

10.4.1. Во главната книга искажани се состојби на ставките Ситен инвентар во употреба и Вредносно усогласување на залихите на ситен инвентар во употреба во поединечен износ од 103 илјади денари која состојба се пренесува неколку години. Ревизијата не се убеди во нејзината реалност поради тоа што не постои веродостојна документација која би ја потврдила оваа состојба. Извршениот попис на ситен инвентар не содржи финансиски податоци за нивната набавна вредност.

Промените во сметководството без валидна документација создава услови за нереално проценување на билансните позиции и изготвување на погрешни финансиски извештаи.

Препорака:

Состојбата на оваа позиција да биде поткрепена со валидна документација.

10.4.2. Ревизијата не изразува мислење за реалноста и објективноста на проценетата вредност на Позицијата Материјални средства која во билансот на состојба е проценета во износ од 888 илјади денари поради следниве причини:

- На ревизијата не и беа презентирани податоци, аналитички картици од кои ќе може да се потврди кои видови средства со колкава поединечна вредност учествуваат во вредноста на Материјалните средства.
- Спроведениот попис на основни средства содржи податоци за количината на опремата по видови, без да биде искажана нивната набавна вредност, нивната акумулирана амортизација до 31.12.2005, пресметаната исправка за 2006 г, како и сегашната вредност, кои податоци се предвидени во обрасците за вршење на пописот (пописни листи).
- Во 2005 година набавени се книги за библиотеката кои не се искажани на посебна сметка Друга опрема, туку истите се искажани заедно со преостаната опрема на ставката Опрема во износ од 41 илјади денари. Не е извршено евидентирање на набавените книги во 2006 година поради што ставката Други материјални средства е искажана во помал износ од 52 илјади денари.
- За 2005 година пресметана е амортизација во износ од 373 илјади денари за која не е изготвена пресметка од која може да се види која стапка е применета, дали за новонабавената опрема амортизацијата е пресметана од првиот ден на наредниот месец од давањето во употреба.
- Исправката на вредноста на опремата за 2006 година е пресметана со примена на стапка од 20% на вкупната вредност на материјалните средства поради неможност да се применат стапките предвидени во Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници, а поради слабостите искажани во алинеите 1 и 2.
- Пресметаната Исправка на вредноста на опремата за 2005 и 2006 година содржи износ кој отпаѓа на исправка на вредност на евидентираниите книги,

ОСУ „Св. КИРЛИ И МЕТОДИЈ“ - НЕГОТИНО
СМЕТКА ЗА САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ - 787
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

за кои согласно член 24 од Парвилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници не се пресметува исправка на вредноста.

Како ефект од овие неправилности, нереално е проценета и позицијата Извори на средства чија проценета вредност на 31 декември 2006 од 931 илјади денари не е усогласена со состојбата на материјалните средства.

Причина за овие состојби е што по укинувањето на работното место сметководител се до 2006 година, училиштето не обезбедило сметководствени услуги од фирма или стручно лице кое ќе ги пружи овие услуги во склад со промените во законската регулатива од сферата на сметководство за буџетските корисници, ниту пак во годината која е предмет на ревизија овие слабости се надминати.

Препорака:

- Да се воведат инвентарни броеви на материјалните средства заради полесно спроведување на пописот;
- Да се изврши разграничување на вредноста на набавените книги од вредноста на опремата;
- Да се превземат мерки за утврдување на подинечната вредност на опремата за која постои документација за набавка, а за преостаната да се формира комисија за проценување на нејзината вредност;
- Да се изврши консолидирање на сите материјални средства на сметката за наменски дотации, без разлика од каде се набавени.

10.4.3. Проценетата вредност на позицијата Обврски спрема добавувачите која во Билансот на состојба е искажана во износ од 93 илјади денари е нереална и необјективна поради следново:

- Не е извршено разграничување на побарувачките од долговните салда на 31 декември 2006 година. Ревизијата утврди платени обврски во износ од 17 илјади денари за кои нема обезбедно фактури (или истите се книжени како Обврски на сметката 903-сметка за наменски дотации) кои не се прекнижени на соодветна сметка за Побарувања за однапред платени обврски.
- Извршен е отпис на Обврски во износ од 70 илјади денари за кој ниту Училишниот одбор, ниту директорот има донесно одлука или акт за нивно отпишување, ниту пак се опфатени со спроведениот попис за 2006 година.

Применувајќи го методот на детални испитувања на салдата, кон добавувачите на СОУ „Св. Кирил и Методиј“ чии исплати се вршат од оваа сметка, беа доставени 7 конфирмации за усогласување на состојбите со кои е опфатен износ на обврски од 86 илјади денари. Ревизијата не можеше да обезбеди доволно независни податоци за потврдување на состојбите бидејќи вратена е само една конфирмација со која се искажа неусогласување за 76% од салдото опфатено со тестирањата.

Препорака:

Евидентирањето на обврските да биде врз основа на документи кои ќе обезбедат доволно елементи за потврда на настанот согласно член 12 од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници.

10.4.4. Поради неприменување на паричното начело на евидентирање на промените во сметководството, не постои усогласување на позициите Парични средства и Дел од вишок на приходи за пренос во наредна година. Како ефект од ова, ставката Вишок на приходи за пренос во наредна година е помалку искажана во износ од 1,206 илјади денари.

Препорака:

Да се изврши усогласување на наведените позиции согласно принципот на парично искажување на промените.

ОСУ „Св. КИРЛИ И МЕТОДИЈ“ - НЕГОТИНО
СМЕТКА ЗА САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ - 787
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

10.4.5. Ставката Пасивни временски разграничувања која во билансот на состојба е проценета во износ од 1,118 илјади денари е нереална и необјективна поради следново:

- спротивно на Правилникот за содржината на сметките од сметковниот план за буџетските корисници, промените на оваа ставка не кореспондираат со промените од сметките Побарувања, или други активни сметки (салдо на сметката Побарувања е 48 илјади денари). Оваа ставка има функција на акумулирана добивка која се формира со години наназад.
- извршен е отпис на Обврски во износ од 70 илјади денари без акт од управните органи за нивно отпишување а за истиот износ е извршено зголемување на ставката Пасивни временски разграничувања.
- извршено е неосновано зголемување во износ од 613 илјади денари за делот на утврдената разлика меѓу пресметковно утврдените приходи и расходи, која што разлика е искажана како добивка.

Непочитувањето на одредбите од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници има за резултат изготвување на погрешни финансиски извештаи.

Препорака:

Промените кои се евидентираат на одделни сметки да бидат во согласност со Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници и Правилникот за содржината на одделните сметки во сметковниот план за буџетските корисници.

10.5. Ненаменско и незаконско користење на средствата

Неприменување на постапките од Законот за јавни набавки

10.5.1. При увидот во начинот на спроведување на постапките за јавни набавки, ревизијата утврди неприменување на одредбите од Законот за јавни набавки и подзаконските акти од областа на јавните набавки и тоа:

- Спротивно на член 12 од законот, одговорното лице нема донесно одлуки за потребата на одделната набавка, предметот (видот) и количината на набавката, износот и изворот на средствата потребни за реализација на набавката;
- Не се води посебна евиденција за малите набавки согласно член 72 од законот.

10.5.2. Извршени се набавки во износ од 40 илјади денари без спроведена постапка од мала вредност и тоа:

- набавка на брашно за потребите на реалната компанија во износ од 23 илјади денари;
- полнење на противпожарни боци во износ од 17 илјади денари;

Неспроведувањето на постапки за јавни набавки согласно Законот за јавни набавки создава можност за фаворизирање на одредени фирми и ја спречува конкуренцијата.

Препорака:

Да се обезбеди целосна примена на Законот за јавни набавки во сите негови аспекти во зависност од видот и вредноста на набавката.

11. Според наше мислење, поради значајноста на наодите во точките 10.1.2., 10.2., 10.3. и 10.4. финансиските извештаи не ја претставуваат вистинито и објективно финансиската состојба на Сметката на буџетот од самофинансирачки активности – 787 на СОУ „Св. Кирил и Методиј“-Неготино на 31 Декември 2006 година и резултатот од финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

12. Според наше мислење, на Сметка на буџет од самофинансирачки активности – 787на СОУ „Св. Кирил и Методиј“, остварено е законско и наменско користење на

**ОСУ „Св. КИРЛИ И МЕТОДИЈ“ - НЕГОТИНО
СМЕТКА ЗА САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ - 787
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

средствата во финансиските трансакции кои претставуваат државни расходи за 2006 година.

14. Ревизијата смета за неопходно да го истакне следново:

Со наставните програми за секоја училишна година се предвидуваат ученички екскурзии и активности што се реализираат со парични средства од учениците од кои некои се реализираат, а некои не. Средствата кои се прибираат од учениците по овој основ не секогаш се искажуваат како приходи на училиштето, а поради повеќегодишната пракса тие средства да ги собираат класните раководители и ги уплатуваат кај туристичката агенција која ја реализира екскурзијата, или пак учениците(т.е. нивните родители) директно ги уплаќаат средствата кај туристичката агенција под претходно одобрени услови.

Во јуни 2006 година донесен е Правилник за организирање и изведување на училишни екскурзии и други активности кои се реализираат со парични средства од учениците со кој поблиску се утврдени обврските и одговорностите на класните раководители и раководството во однос на реализирање на овие активности, како и евидентирањето на приходите и расходите кои произлегуваат од овие активности.

Скопје, 24.12.2007 година

Овластен државен ревизор

**ОСУ „Св. КИРЛИ И МЕТОДИЈ“ - НЕГОТИНО
СМЕТКА ЗА САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ - 787
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

СОУ „Св. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“

сметка на буџет за самофинансирачки активности - 787

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2006 година

Опис на позицијата	Образло жение	во 000 денари	
		2006	2005
Приходи			
Неданочни приходи	3.1.	1,178	1,762
Вкупно приходи		1,178	1,762
Расходи			
Тековни расходи			
Стоки и услуги	3.2.1.	1,145	1,145
Субвенции и трансфери	3.2.2.	3	494
Вкупно тековни расходи		1,148	1,639
Капитални расходи			
Капитални расходи	3.3.1.	30	123
Вкупно капитални расходи		30	123
Вкупно расходи		1,178	1,762

**ОСУ „Св. КИРЛИ И МЕТОДИЈ“ - НЕГОТИНО
СМЕТКА ЗА САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ - 787
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

СОУ „Св. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“

сметки на буџет за самофинансирачки активности - 787

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ

Опис на позицијата	Образло- жение	во 000 денари	
		2006	2005
Актива			
Тековни средства			
Парични средства	4.1.1.	1,206	505
Побарувања	4.1.2.	48	0
Вкупно тековни средства		1,254	505
Постојани средства			
Материјални средства	4.2.1.	888	1,573
Вкупно постојани средства		888	1,573
Вкупна актива		2,142	2,078
Пасива			
Тековни обврски			
Краткорочни обврски спрема добавувачи	4.3.1.	93	99
Пасивни временски разграничувања	4.3.2.	1,118	363
Вкупно тековни обврски		1,211	462
Извори на средства			
Извори на капитални средства	4.4.1.	931	1,616
Вкупно извори на деловни средства		931	1,616
Вкупна пасива		2,142	2,078

**ОСУ „Св. КИРЛИ И МЕТОДИЈ“ - НЕГОТИНО
СМЕТКА ЗА САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ - 787
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

**СОУ „Св. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
сметка на буџет за самофинансирачки активности - 787**

**ПРЕГЛЕД
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2006 ГОДИНА**

во 000 денари

О П И С	Државен јавен капитал	Останат капитал (залихи на материјали, резервни делови и ситен инвентар и хартии од вредност)	Вкупно
Состојба 01.01.2006 година	1,616		1,616
Зголемување по основ на:	-	-	-
Набавки	-	-	-
Инвестиции во тек-градежни објекти опрема и др.	-		-
Пренос од средства во подготовка	-		-
Ревалоризација на капитални средства	-		-
Расходување			-
Намалување по основ на:	685	-	685
Отпис на капитални средства			-
Ревалоризација на отпишани капитални средства	-		-
Амортизација	685		685
Состојба 31.12.2006 година	931	-	931